

stand, vil Forholdet blive, at der ud af den store Mængde Læger vilde have sig nogle enkelte frem, som have draget den almindelige Opmærksomhed til sig og som vilde være meget søgte men i samme Grad Koftbare. Den store Mængde vil ikke blive billigere end nu — det maa man ikke tro — men en hel Del mindre paalidelig. Der næst vil en saadan Ordning medføre en Forsykkelse af de nuværende Forhold med Hensyn til Lægernes Fordeling over Landet. Der vil blive færre autoriserede Læger, og disse ville søge at opslaa deres Boliger der, hvor der er den tætteste Befolkning. Medens det nu foreliggende Antal af paalidelige Læger ved Regjeringens Forsorg spredes over det hele Land, vil Forholdet, dersom dette Lovforslag vedtages uforandret, blive det, at det kun vil være paa tætbefolkede Steder, at man vil finde autoriserede Læger. Deraf vil nu følge — det er rigtignok en meget underordnet Følge — at man meget betydelig maa forhøje Distriktslægenes Lønning, thi de lønnes væsentlig derigennem, at de ved at nedlægge sig paa et Sted efter Forholdenes Natur kunne gjøre Regning paa en vis Praxis, men denne ville de ikke længere kunne faae, hvorfor man maa være betænkt paa at give dem større Løn. Jeg erkjender imidlertid, at dette er et ganske underordnet Hensyn. Derimod vil det blive dyrere og langt koftbarere, end det nu er, at benytte Læger, fordi de udmærkede Læger ville lade sig betale, og fordi den Opfordring eller den Pligt, som Lægerne have til at hjælpe den Fattige uden Betaling, rent vil bortfalde. Det er nu en Pligt for Lægen ikke at undslaa sig for at hjælpe nogen Fattig eller Nødlidende, selv om den Paagjældende ikke kan betale; det er en Pligt, som staar i den nøieste Forbindelse med den Ret, som Lovgivningen i sin nuværende Tilstand giver Lægerne til at praktisere med Udelukkelse af Andre. Læger man denne Ret fra de nuværende Læger, kan man fornuftigvis ikke længere paalægge dem den omhandlede Pligt; men selv om man vil sige, at dette ingen Forandring vil gjøre — og deri tror jeg, at man vil have Ret, fordi det dog aldeles ikke vil falde Lægerne ind at gjøre deres Ejeneser afhængig af Betaling — saa er der en anden Omstændighed, som vil være væsentlig. Det er den, at den forholdsvis sikke Udgang til Praxis, som de nuværende Læger have, og den Mulighed de have for at lade sig betale rigeligere af den mere velhavende Befolkning, sætter dem i Stand til at nøies med en meget ringe Betaling af den Uformuende. Jeg vil indrømme, at jeg nærmest tænker paa Forholdene i Kjøbenhavn, hvor de ganske vist ere mig mest bekendte, men her er Forholdet aldeles ubetinget dette, at Kjøbenhavns Læger hjælpe for Intet eller næsten Intet en Mængde fattige og nødlidende Personer, Noget, hvortil de blive satte i Stand, fordi de have en udbredt Praxis og faae en rigeligere Betaling af de mere Velstaaende. Dette vil falde ganske bort

i det Tilfælde, at de maa konkurrere med en Mængde uexaminerede Personer, og saaledes vil Betalingen paa dobbelt Maade blive fordryet. Ogsaa paa en tredie Maade vil dette ske, nemlig derved, at naar de autoriserede Læger blive færre og bo længere fra hverandre, bliver den Befolkning, som er forbundet med at hente Læge til den Syge, i samme Grad forøget. Naar man forudsætter en Tilstand som den, det foreliggende Lovforslag vil medføre, vil det blive en langt betydeligere Udgift for Husbonden at skaffe Lægehjælp til sit syge Bænde; thi for at være forsigtig maa Husbonden efter § 3, da han ikke kan vide, hvorvidt der kunde resultere en Skade ved en uautoriseret Læges Behandling, søge den autoriserede Læge, men han maa han søge i en større Afstand, end det nu vil være Tilfælde. Jeg maa tilstaa, at jeg betragter dette som en væsentlig Fordel ved den nuværende Tingenes Tilstand, at Alle, den Fattigste og den Rigeste, faae Hjælp af de samme Personer, at det er den samme Lægestand, som betjener saavel den fattigste som den rigeste Mand i Landet, forsaavidt denne henvender sig til ham. Jeg kan ikke med Glæde mødese en Tilstand, som vilde være saaledes bestaende, at det skulde være et Privilegium for den Rige og Velhavende at have paalidelig Lægehjælp, hvorimod den Fattige skulde være henvist til Personer, hvis Hjælp mangel Gang var langt værre end slet ingen.

Rjar: Jeg hører til dem i denne Sal, der ikke saa sjældent beundrer det ærede Medlem, som nu satte sig, for den Kundskab, den Færdighed og det Talent, hvormed han kan berige det høie Things Forhandlinger, — jeg havde nær sagt: under alle mulige og umulige Lovforslag. Naar han ogsaa her i Dag har ladet os øse af sin Visdomskilde, kan jeg ikke Undet end være ham taknemmelig derfor. Hvad jeg imidlertid vil henstille til det høitærede Things Overveieelse, er de to Foredrag, vi have hørt af det ærede Medlem for Christed Amts 2den Valgkreds (Sagd) og af den ærede sidste Læser, det kunde da være, at man fik Betræstelse paa den Tanke, der saa ofte her er kommet til Orde, — lad mig fremsætte den endnu engang, — at hvad man saaledes ser med lutter Kjøbenhavnste Dine, ikke altid passer paa vore landlige Forhold. Da nu som bekendt de to ærede Herrer som oftest samstemme, er det jo mærkeligt, at vi i Dag have hørt af deres Foredrag, at de ere høist uenige om denne Sag. Jeg tør sige, at jeg her er i det heldige Tilfælde at være fuldstændig enig med det ærede Medlem for Christed Amts 2den Valgkreds; hvad han fremsatte, var naturligt, sundt og praktisk, medens jeg tillader mig at sige, at det Foredrag, vi hørte af den ærede sidste Læser, vidner om, at i an i alt Fald ikke ser med saa skarpe Dine paa Forholdene ude paa Landet, som det ærede Medlem for Christed Amts 2den Valgkreds gjør, og